

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
813-09

meddelad i Stockholm den 20 juli 2010

KLAGANDE

AA

Ombud:
Advokat Peter Winn
Östra Larmgatan 1
411 07 Göteborg

MOTPART

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 29 december 2008 i mål nr 2450-08, se bilaga

SAKEN

Sjukersättning

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten bifaller överklagandet och upphäver underinstansernas avgöranden.

YRKANDEN M.M.

AA

AA fullföljer sin talan och anför i huvudsak följande. Han hade år 2001 en bruttoinkomst om ca 179 000 kr. År 2005 hade den ökat till 355 000 kr vilket

Dok.Id 92338

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

motsvarar en månadslön på 29 583 kr. Inkomstökningen innebär inte att hans arbetsförmåga förbättrats väsentligt.

Även om han formellt har full bestämmanderätt över sitt eget löneuttag måste han anpassa sin lön till verksamhetens ekonomiska förhållanden. Bolagets resultat har varierat avsevärt mellan år 2001 och år 2008, vilket framgår av intyg från bolagets revisor. Försäkringskassan har tagit fasta på år 2005. Det året och året innan hade bolaget en gynnsam ekonomisk utveckling. Dessförinnan och därefter var utvecklingen inte lika gynnsam. Hans löneuttag är beroende av näringsverksamhetens ekonomiska utveckling och de intäkter som genereras av andra anställdas arbetsinsats.

Försäkringskassan

Försäkringskassan bestrider bifall till överklagandet och anför i huvudsak följande. Sjukersättning avser inte att ersätta medicinsk invaliditet utan är avsedd att ersätta förlorad arbetsinkomst. För en försäkrad som endast kan arbeta deltid ska man göra en helhetsbedömning där hänsyn tas inte bara till hur sjukdomen påverkar förmågan att arbeta i tid räknat utan också till hur sjukdomen påverkar förmågan att skaffa sig inkomst av arbete. Det är svårt att bedöma företagares arbetstid eftersom de själva reglerar detta. Hur sjukdomen påverkar förmågan att skaffa sig inkomst blir därför den viktigaste omständigheten vid bedömningen. AA har uppgett att han arbetar 20 timmar i veckan. Genom inkomstökningen har han uppvisat en väsentligt förbättrad arbetsförmåga (jfr FÖD 1986:48).

I det avgörande som Försäkringskassan nämner prövade Försäkringsöverdomstolen en civilingenjör rätt till fortsatt halvt sjukbidrag. Han hade bytt till ett annat deltidsarbete men fick i det nya arbetet en lön som kunde mäta sig med en heltidsarbetande civilingenjör. Försäkringsöverdomstolen fann att den försäkrades sjukdomstillstånd inte kunde anses sätta ned hans förmåga att försörja sig genom arbete (arbetsförmåga).

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om AA har rätt till fortsatt halv sjukersättning trots att hans inkomster har ökat under tiden med sjukersättning. I målet har det inte kommit fram annat än att hans arbetstid är oförändrad och uppgår till 20 timmar per vecka och att han av medicinska skäl inte kan arbeta mer.

Tillämpliga bestämmelser och förarbeten

Om en försäkrad som uppbär sjukersättning får en väsentligt förbättrad arbetsförmåga ska ersättningen dras in eller minskas med hänsyn till förbättringen. En försäkrad som regelbundet och under en längre tid har uppvisat en arbetsförmåga som han eller hon antogs sakna när beslutet om sjukersättning fattades ska, om inte annat kommer fram, antas ha en väsentligt förbättrad arbetsförmåga (16 kap. 7 § lagen /1962:281/ om allmän försäkring, AFL, i lydelsen före den 1 januari 2009). Vid bedömningen av arbetsförmågan bör, enligt uttalanden i förarbetena (prop. 1999/2000:4 s. 36 och 53), ledning kunna hämtas från de regler i 7 kap. 1–3 §§ AFL som gäller prövning av om sjukersättning ska beviljas.

Det grundläggande kravet för rätt till sjukersättning är att den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt med minst en fjärdedel på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan (7 kap. 1 § första stycket AFL i lydelsen före den 1 juli 2008). Vid bedömningen av i vad mån arbetsförmågan är nedsatt ska man beakta den försäkrades förmåga att försörja sig själv genom sådant förvärvsarbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden eller genom annat lämpligt arbete som är tillgängligt för den försäkrade. Bedömningen ska göras i förhållande till ett heltidsarbete (7 kap. 3 § AFL i lydelsen före den 1 juli 2008). I förarbetena (prop. 1996/97:28 s. 22) uttalas att med uttrycket ”försörja sig själv genom arbete” avses att arbeta heltid och få en lön som överensstämmer med gällande kollektivavtal eller som i övrigt är gängse inom det nya arbetet/yrkesområdet.

Regeringsrättens bedömning

Den fråga som bör besvaras först är om AAs inkomst motsvarar vad som är gängse inom hans yrkesområde. Det är upplyst att han är verkställande direktör för ett aktiebolag som utför transporttjänster och som han själv äger. Bolaget har ett tiotal anställda. Han arbetar själv med administrativa uppgifter på halvtid. År 2005 motsvarade hans löneuttag en månadslön på 29 583 kr. Bolagets ekonomi har varierat under åren 2001–2008, såvitt framgår delvis beroende på att bolaget under vissa år har haft avtal med den kommunala färdtjänsten. AA har uppgett att hans löneuttag anpassats efter bolagets ekonomiska förhållanden.

Regeringsrätten anser att varierande ekonomiska förutsättningar för bolagets verksamhet inte bör inverka på bedömningen av AAs arbetsförmåga.

Försäkringskassan har inte ifrågasatt inkomstens storlek i förhållande till den aktuella yrkesgruppen. Inte heller är de medicinska skälen för halv arbetsförmåga ifrågasatta. Regeringsrätten finner därför att AAs arbetsförmåga är fortsatt halvt nedsatt fr.o.m. augusti 2006. Försäkringskassans beslut att dra in hans sjukersättning ska därmed upphävas.

Gustaf Sandström

Marianne Eliason

Nils Dexe

Anna-Karin Lundin

Annika Brickman

Emma Rönström

Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. I

Föredraget 2010-06-02